

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10
MÔN: NGỮ VĂN – HUẾ NĂM 2025

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Bà ốm

(Vũ Tú Nam)

Loan tưởng bà nội chỉ bị cảm cúm sơ sơ. Thế mà chiều hôm ấy, Loan đi học về, giặt mình thấy mẹ rơm rớm nước mắt bảo bố và bác Xuân đã cáng bà đi cấp cứu ở bệnh viện huyện. Suốt đêm, mẹ và Loan ít ngủ, thương bà, lo cho bà.

Hôm sau, bố ở huyện về, báo tin bà đã tỉnh, không có gì đáng ngại nữa. Bà dặn Loan phải chăm học, nhớ cho mái mơ ăn thêm rau (nó thích ăn rau lắm) và nhốt riêng con gà ri ra, kéo nó hay bị con gà khác bắt nạt, tội nghiệp nó.

Ôi, mới vắng bà có mấy ngày mà đàn gà cứ ngơ ngác cả ra. Bà chăm chúng nó thế, thảo nào! Còn Loan thì nhìn vào đâu, sờ vào cái gì cũng thấy thiếu bà. Cái bình vôi ăn trầu của bà kia. Cái chổi bà thường luôn tay quét. Cái rế, cái nôi, cái rổ bát, bao giờ cũng chùi cũng xếp gọn gàng.

Đến cây cối ngoài vườn cũng nhớ bà, các ngọn mướp cứ ngóc đầu lên chờ đợi được bàn tay bà tưới tắm. Cái giường bà nằm mà sao trông vắng buồn thiu, con cóc ở tít trong gầm cũng như sốt ruột, cứ nhảy ra rồi lại nhảy vào.

Vì phải đi thi, Loan không lên huyện thăm bà được. Nó chọn đúng mười quả trứng gà tươi nhất, do con gà mái hoa của nó đẻ - gửi bố mang đi biếu bà. Nó không quên viết gửi bà mấy chữ:

Bà yêu quý của cháu.

Bà cứ yên tâm chữa bệnh, mẹ cháu mãi làm đồng, cháu tưới vườn và chăm đàn gà đúng như lời bà dặn. Cháu làm bài thi tốt lắm, bà ạ.

Cháu Loan của bà.

Trong thư nó không nói gì về mười quả trứng nó đã gửi biếu bà cả. Nó vốn là đứa trẻ tế nhị. Hôm ấy đúng ngày Chủ nhật, bố đón bà ở bệnh viện huyện về. Bà còn xanh lắm, tay phải chống gậy, nhưng bà cười từ ngoài sân cười vào. Loan chạy ra ôm lấy bà, giụi đầu vào ngực áo bà, khóc òa lên. Bà xoa xoa tóc Loan mừng yêu:

- Bố mày! Bà có chết đâu mà khóc! Nín đi, bà cho quà đây ...

Loan nắm lấy tay bà, dặt bà vào giường. Bà bảo bố đưa cho bà cái bị. Bà xếp ra hai quả cam, sáu quả chuối và năm quả trứng gà. Bà bảo:

- Đây bà thưởng cho ... Nín đi, nín đi nào!...

Loan ngược nhìn bà, khúc khích cười, nhưng miệng nó cười, mà mắt thì vẫn khóc. Vì nó biết bà đã dành dụm không ăn hết trứng và các thứ quà của nó cùng mọi người gửi biếu bà. Bà ơi, cháu yêu bà, cháu thương bà quá!

(theo *Những truyện hay viết cho thiếu nhi*, NXB Kim Đồng, 2019, tr 215-217)

Câu 1 (0,75 điểm): Xác định ngôi kể trong văn bản trên.

Câu 2 (0,75 điểm): Khi không lên huyện thăm bà được, Loan đã gửi cho bà những gì?

Câu 3 (1,0 điểm): Nêu tác dụng của biện pháp nhân hóa trong những câu sau:

Đến cây cối ngoài vườn cũng nhớ bà, các ngọn mướp cứ ngóc đầu lên chờ đợi được bàn tay bà tưới tẩm. Cái giường bà nằm mà sao trống vắng buồn thiu, con cóc ở tít trong gầm cũng như sốt ruột, cứ nhảy ra rồi lại nhảy vào.

Câu 4 (1,0 điểm): Người bà trong câu chuyện trên là người như thế nào?

Câu 5 (0,5 điểm): Thông điệp nào từ câu chuyện trên có ý nghĩa nhất với em? Vì sao?

II. VIẾT

Câu 1 (2,0 điểm):

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 300 chữ) phân tích tâm trạng của nhân vật Loan trong văn bản Bà ốm ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm):

Với góc nhìn của một người trẻ, em hãy viết một bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ về sự cần thiết của việc phát huy trí tưởng tượng của giới trẻ hiện nay.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)	Câu 1. (0,5 điểm)	Ngôi kể thứ ba
	Câu 2. (0,5 điểm)	Khi không lên huyện thăm bà được, Loan đã: - Gửi bố mang đi biếu bà mười quả trứng gà tươi nhất, do con gà mái hoa của nó đẻ. - Viết gửi bà một lá thư ngắn
	Câu 3. (1,0 điểm)	- Nhân hóa các đối tượng: “cây cối ngoài vườn nhớ bà”, “ngọn mướp góc đầu lên chờ đợi...”, “con cóc sốt ruột”, cái giường buồn thiu. - Tác dụng: + Làm cho các sự vật trở nên sống động, có hồn, gần gũi như con người + Nhấn mạnh sự quan trọng và không thể thay thế của bà trong gia đình, thể hiện sự gắn bó sâu nặng giữa bà với thiên nhiên và ngôi nhà.
	Câu 4. (1,0 điểm)	Người bà trong câu chuyện là một người bà tần tảo, giàu tình yêu thương, luôn lo lắng và quan tâm gia đình từ những điều nhỏ nhặt nhất. Bà dù bệnh nhưng vẫn chu đáo, gom những quả trứng, trái quả để dành cho đứa cháu nhỏ. Bà còn nhẹ nhàng, vỗ về an ủi khi thấy cháu khóc.
	Câu 5. (1,0 điểm)	- Thông điệp: <i>Hãy luôn trân trọng, yêu thương và quan tâm đến ông bà, cha mẹ khi còn có thể.</i> - Vì: Tình cảm gia đình là điều thiêng liêng, không gì thay thế được. Sự vô tâm, thờ ơ đôi khi khiến ta ân hận khi không còn cơ hội để bày tỏ lòng yêu thương.
PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)	Câu 1. (2,0 điểm)	* Mở đoạn: Giới thiệu tác giả, tác phẩm và vấn đề nghị luận * Thân đoạn: - Tâm trạng của nhân vật Loan trong văn bản: + Khi biết bà ốm: "giật mình", "ít ngủ", "thương bà, lo cho bà". + Khi bà vắng nhà: cảm nhận sự "thiếu bà" qua mọi vật ("bình vôi", "chổi", "rổ, nồi, bát", "cây cối", "giường", "con cóc"). Đồng thời cho thấy

		sự hiểu thảo, trưởng thành của cô bé khi "chọn đúng mười quả trứng gà tươi nhất" gửi bà, "viết gửi bà mấy chữ". + Khi đến thăm bà: "chạy ra ôm lấy bà, dúi đầu vào ngực áo bà, khóc òa lên", "khúc khích cười, nhưng miệng nó cười, mà mắt thì vẫn khóc", sự tế nhị khi không kể về trứng. - Đặc sắc nghệ thuật: + Miêu tả tâm lí trẻ thơ tự nhiên mà tinh tế, sâu sắc + Lối kể chuyện gần gũi, dung dị, giàu cảm xúc. * Kết đoạn: Tổng kết vấn đề
	Câu 2. (4,0 điểm)	1. Mở bài - Dẫn dắt vấn đề: Thế giới không ngừng thay đổi, phát triển nhờ vào những ý tưởng sáng tạo và trí tưởng tượng phong phú. Trong bối cảnh đó, việc phát huy trí tưởng tượng của giới trẻ trở nên cần thiết và cấp bách hơn bao giờ hết. - Xác định vấn đề cần bàn luận: <i>sự cần thiết của việc phát huy trí tưởng tượng của giới trẻ hiện nay</i> 2. Thân bài a. Giải thích - Trí tưởng tượng: Khả năng hình dung, sáng tạo ra những hình ảnh, ý tưởng, hoặc khả năng nhìn thấy điều chưa từng tồn tại. - Phát huy trí tưởng tượng: Khuyến khích, tạo điều kiện và khai thác tối đa khả năng sáng tạo trong suy nghĩ và hành động. => Việc phát huy trí tưởng tượng của giới trẻ là sự cần thiết trong xã hội hiện nay b. Ý nghĩa - Góp phần phát triển tư duy sáng tạo, linh hoạt – yếu tố quan trọng trong học tập, nghiên cứu và khởi nghiệp. - Tạo ra những ý tưởng mới, giải pháp độc đáo trong nhiều lĩnh vực như khoa học, nghệ thuật, công nghệ... - Bồi dưỡng tâm hồn, cảm xúc, nuôi dưỡng lòng nhân ái, đồng cảm và khả năng sống tích cực. - Chuẩn bị cho tương lai: Trong thời đại 4.0, người có khả năng tưởng tượng và sáng tạo sẽ là người dẫn đầu. c. Biểu hiện

		- Đặt ra những câu hỏi mới mẻ, vượt ra ngoài khuôn mẫu. - Sáng tạo trong học tập, thuyết trình, làm việc nhóm. - Tham gia các hoạt động nghệ thuật, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo. - Viết văn, vẽ tranh, làm thơ, lập trình game, làm phim... - Dẫn chứng: HS đưa ra dẫn chứng phù hợp d. Phản đề - Một bộ phận giới trẻ còn lười suy nghĩ, phụ thuộc vào công nghệ, sao chép ý tưởng. - Giáo dục đôi khi còn nặng về khuôn mẫu, làm giới hạn trí tưởng tượng của học sinh. e. Giải pháp - Giáo dục cần khuyến khích sự sáng tạo, đặt câu hỏi, trải nghiệm thực tế. - Giới trẻ cần rèn luyện thói quen quan sát, đọc sách, thử nghiệm những điều mới. - Gia đình và xã hội cần tạo điều kiện để giới trẻ tự do sáng tạo. 3. Kết bài - Khẳng định vấn đề: Trí tưởng tượng là sức mạnh tiềm ẩn của mỗi người trẻ, cần được phát huy để góp phần làm nên một thế hệ bản lĩnh, đổi mới và thành công. - Liên hệ: Mỗi bạn trẻ hãy dám mơ ước, tưởng tượng và hành động để biến điều không thể thành có thể.
--	--	---